

v procesu. V XVIII. stol. žádáno také šlechtictví a usedlosti. V druhé polovině XVIII. stol. také připuštění v zastupování před soudem jen ti, kteří byli zapsáni v listru palestry určitého soudu. Vyžadovalo se také znalosti práva. Kromě určitých vlastností v osobě zástupcově vyžadoval proces polský také určitých znaků při plné moci. Zplnomocnění dále se buď ústně nebo písemně. Nejčastější starší formou jest forma ústní a to před soudem, výminečně i mimo soud. Plná moc písemná jest pozdější a snad tu byl vliv litevský. Byly tu různé formy a jednou z nich bylo t. zv. procuratorium regium. Bylo to udělení plné moci za sprostředkování kanceláře královské. Přinášelo různé výhody pro stranu i pro jejího zástupce.

Oddíl čtvrtý řeší postavení zástupce v procesu. A tu autor všimá si nejprve opět povinností zástupcových. Povinnost vzít na sebe zastupování v procesu tíží nejbližší pokrevní přátele, podobně také zastupuje ženu v procesu muž. Když však vytvořilo se povolání zastupovati určité osoby před soudem, povinnost zastupovati příbuzné se zmenšila a zůstalo pouze na poručnících, aby zastupovali poručenče. Zástupce strany může přijmouti zastupování jen jedné strany. Musí se v soudě legitimovati plnou mocí. Má povinnost vésti při tak, jako by jí vedla sama strana se všemi důsledky v poměru ku straně nepřátelské i k soudu. V kapitole druhé autor promlouvá o právech zástupcových. Zdůrazňuje především právo zástupcově vésti spor. Strana, která určila ho zástupcem zprvu nemohla se místiti ve spor od chvíle, kdy ustanovila ho zástupcem. Teprve později mohla vystupovati ve sporu vedle zástupce. Zprvu bylo zastupování bezplatné a zástupce nemohl žádati žádné náhrady. Teprve později, když vzniklo povolání zastupovati strany v procesu, vznikla také otázka náhrady. Ještě jiná práva v podrobnostech měl zástupce na př. mohl si jmenovati opět zástupce a p. Ve třetí kapitole tohoto oddílu mluví konečně autor o poměru zástupcův k soudu.

V oddílu pátém probírá pak zánik zastupování v soudu a to buď z důvodů vzniklých v osobě zplnomocňujícího, jednak v osobě zmocněncově, jednak v zákoně. Zmocňující mohl především odvolati zplnomocnění. Zplnomocnění zaniklo také ve starší době smrtí zmocnitelovou. Zastupování rušilo se tím, že proces byl úplně proveden, dále smrtí zmocněncovou a tím, že nastaly změny v osobě zmocněncově, které vylučovaly zmocnění. Také zákon ustanovoval určitou dobu pro zplnomocnění královské a starostenské. Po uplynutí této doby zastupování zanikalo.

Rauscher,

Právo civilní.

Weiss Egon, Das bürgerliche Recht. I. Teil. Das allgemeine bürgerliche Gesetzbuch. Mit ausgewählten Entscheidungen. (Gesetzesausgabe Prager Archiv.)

Publikace jest svazkem II./I. sbírky, která vychází u Jindřicha Mercyho syna. 2. oddělení má obsahovati obšírnější a důležitější vedlejší zákony z doby, před r. 1918 a po něm.

Prof. německé university pražské dr. Egon Weiss vykonal záslužnou práci, vydav občanský zákonník, hledě ke změnám nastalým až do doby přítomné a k judikatuře. Právní prameny i rozhodnutí jsou sebrány s velkou úplností a reprodukovány vhodnou formou. Bylo by si přát, aby vydání občanského zákonníka, podobně svědomité a instruktivní, vyšlo co nejdříve i jazykem českým.

Po zběžném prohlédnutí bych podotkl co do některých jednotlivostí toto:

V poznámkám k §§ 61, 544 a 573 doporučovalo by se uvéstí pochybnost, zda-li omezení co do způsobilosti k právním činům resp. právům nastává i jen při osobách podrobených právomoci soudů vojenských. Sr. k tomu rozh. nejv. soudu ze dne 7. července 1921 sb. II. č. 574.

Pokud se týká §§ 70 sl., by bylo vhodno naznačiti, jaký je poměr těchto §§ k § 12 zák. z 25. května 1919 č. 320.

V § 107 nelze pokládati zrušenou poslední větu; a sluší míti za to, že i druhá věta je jen modifikována a nikoli zrušena.

Při § 160 by bylo vytknouti, že pokud se týká putativních manželství, neplatí již privilegium odiosum o § 62. Ustanovení § 160, že nebudou legitimovány děti zplomené v putativním manželství, kterému brání některá z překážek §§ 62—64, bylo zrušeno § 50 zák. ze dne 8. října 1836 č. 185 pro osoby, které bylo posuzovati podle tohoto zákona, a císařským nařízením ze dne 3. června 1858 č. 92 pro osoby, o kterých zák. z r. 1856 nebyl ustanovil, a nebylo obnoveno zákonem ze dne 25. května 1868 č. 47, ježto tento zákon uvedl v platnost jen druhou hlavu obč. zák.

Při §§ 340—342 doporučovalo by se upozorniti na souvislost s §§ 364 o. z. a zejména s § 364 a.

Přednovelový text a zrušené §§ obč. zák. nejsou otištěny a tento postup je v předmluvě motivován. Pro vyučovací účely arci po mém soudě otištění takové je užitečné, ne-li nutné. K.

Trestní řízení.

Trestní řád československý a předpisy jej doplňující, platné v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. Sestavili a poznámkami opatřili dr. J. Kallab a Vilém Herrnritt. Vydal Kompas, Praha 1925.

K restním zákonům československým, vydaným týmiž autory v 8. svazku sbírky komentovaných zákonů Československé republiky (Čsl. Kompas), přidružil se nyní jako dvanáctý svazek téže sbírky restní řád s předpisy jej doplňujícími. Jest litovati toho, že tisk tohoto vydání trval celý rok, takže materiál z roku 1924 nemohl býti do textu